

O Volapükaf lens Valöpo!

Lartüg cifik amula tefon rouli pükas in Fed Yuropik. Hiel *Neil Kinnock*, kel binom Komitan Feda, päbepikom fa hiel *Marc van Oostendorp*, e kanols reidön lartügi at su pads 84 jü 87.

No sevob, va obaicedols ko tikamagots söla *Kinnock*, si u no, ab din bal fümön, sevabo, das no büologom fütüri seimik pro pük mekavik bevünetik in Yurop. Do püks Yuropik valik labons pladi in Fed, jinom sagön, das püks anik binons veütikums, ka püks votik. Ab no vilob flunön olis in tef at. Vilols-li, begö! dareidön lartügi at küpäliko, täno sedön obe küpetis tefik, kelis obükob in Sirkülapenäd okömöl. Danis ladöfik oles!

E nulod nog bal. Anu kanoy reidön Sirkülapenäd is pasetik in Bevüresod. Ladet binon :

<http://www.geocities.com/sirkuylapenayd/>

Nüms anik yeloda mälid (1996) dabinons, kobü yelods anik votik, ab poso yelods valik pubons bal pos votik. Ragiv at no nog binon lölöfik, ab ünü vigs anik okanoy reidön padis plu ka veltum tefü dins mödik. At binon step veütik ad födön literati valasotik Volapüka.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

POEDOTS TEL FA HIEL FRANCESCO FELICI

ZIBRADAM OLIK

Zibradam olik obi yagon
in niks memas oba;
dojedon völis
e dönubumon onis koapü ob;
nügolon ini lögs oba plumbiks,
kels vedons brads olik,
kels de koap oba fomons flori;
flori biegiöl su nekom ola.

STEBED

Stebedob vorädiko vödi de ol,
ab stebed givon time fomi sarka,
venenon logodi ola in mems obik.
Kids olik, zibradams olik,
dädiledikons drimiko in lut malädik
e sumons köli magäloda dremülöl.

MUN VIETIK

fa hiel Massimo Acciai

Vien bladon
fäti obik sui logod obik;
aneito,
mun vietikün
litükon logodi olik

so cilik e jönik.
Stels tikükons obi
tefü lif;
din veütik.
Binof jönik.

LIO MÖGOS-LI ATOS? (TUVEDOTS)

SAL E PEP

Pladolös migoti in varet vata. Sal osoluon, ab pep ofloton. Blunolös doati ini vat tel-kilna, e pep oklebon ta doat.

PLEDASEK KURATIK

Bi pled no nog eprimon, sek ona muton binön ai 0 - 0 !

LÜMÄT DIS VAT

Filidolöd lümäti e kipolöd oni dis varet vata.

* * * * *

HIEL „DEREK” SMILÜKOM OBIS

Hiel „Derek” äbepikom dinis in valem ko balan flenas oka.

„Plekol-li büä fidol?” äsäkom flen.

„No mutob plekön,” ägespikom el „Derek,” bi mot oba binof kvisinan legudik!”

* * * * *

El „Derek” äliilom tidani, kel äsagom, das valüt no kanon slugön meni, bi gug ona binon tu smalik.

„Ab hiel „Yonas” päslugom fa valüt,” ägespikom vifiko.

Pästigädölo, tidan äsagom, das din somik no binon mögik.

Täno äsagom el „Derek”: „Ven olükömob lü sül, osäkob eli Yonas it.”

„Ab kisi odunol, if el Yonas binom in Höl?” ägespikom tidan.

„In jenet at, ol okanol säkön omi!”

* * * * *

PÜK BAL NO LONÖFON PRO YUROP PÜKAS DIFIK

„Labob konsälili pro diktorsans,” sagom sogädiman, hiel Neil Kinnock, komitan Yuropik in zif „Brüssel.” „Neai mosumolsöd pöpe gitäti ad gebön püki oka. Osufälons mödikosi, ab no etosi.”

El Kinnock gididom tefü dünots nätäpretik e tradutiks Feda Yuropik, kels suno obelifons* ceinis mu veütikis. Ünü yel okömöl, Fed Yuropik ostäänikon vemo : luveratiküno olimons läns nulik deg, kelos opluükos numi pükas calöfik de degbal jü teldeg. El Kinnock sagom, das vilom fovön me dunamod* calöfik Feda Yuropik, kel flagon, das püks calöfik valik limanalānas sötöns binön calöfiko geboviks, id in Yurop.

Stäänikam Feda Yuropik ojenon ma gredaked* neai büo peplaköl. Püks anuik degbal mögükons tradutalüodis difik tumdeg se püks degbal alik ini püks votik alik deg. Püks teldeg opluükons numi et jü kiltum jöldeg (= teldegna degzül). Pos tim nelunik, oneodoy seko plu ka tradutanis kilnaik, kels fägons ad tradutön, samo, se Tsyegānapük ini Suomiyānapük, u se Grikānapük ini Lestiyānapük.

El Kinnock binom fredimik tefü stäänikam. „Binobs blümiks,” sagom. „Jenöfo, ya primü yels züldeg äpreparobs menis, samo in nivers lisitalānas ad atos. Jü yel 2007 tradutaneF Feda Yuropik postäänikon fa tradutans za kiltum luldeg, sevabo : a foldeg pro pük alik nulik. In mayul yela 2004 tradutaneF obinon ya blümik, e mödiks doküms veütik Yuropik anu petradutons ya ini püks nulik.”

Ma anikans, feb somik binon tu jerik. El Kinnock no baicedom : „Ped finenik no binon patiko legretik. Kalkulob, das Yuropan valik pelon dü yel alik yurodis tel se trip okik ad jötön kalotis nätäpretanas e tradutanas de stids Yuropik. Zuo, steifs valasotik padunons ad duinön vobi mögiküno skiläliko. Vilobs, samo, das utans, kels bonedons tradutodis, pelonsöv a pad petradutöl. Somo mödavödiäl potripon : mens postigādons primo ad redakön ito vödemis okas büä lovegivons onis ad patradutön. Presenatimo tradutans obsik bitons* tu suvo as redakans klänik.

Ma el Kinnock, fūnans Feda Yuropik tikälo escludons, das länapüks valik sōtons binōn vobapüks calōfik. Ab tikālikurno ābitons Luxāmburgānans, ven āsludons, das pūk okik no neodon ad getōn stadi* somik, bi ya gudiko suemons Fransānapūki e Deutānapūki. „If no ivālons soiko, ūbinos fikulik ad no ninādōn Velsānapūki, āsi Lireyānapūki pōtū lirnēdūkam* Greta-Britāna e Lireyāna. U betikolsōs Katalonānapūki : labū spikans balionas māl in Spanyān e Fransān, i binon pūk stāānik. Ab kikodo spikans pūkas nepluamanumanas no dalabons-li gitāti ot ās spikans pūkas calōfik? „In tef at, mutobs binōn plagiks. Cils pūkas nepluamanumik kanons i legudiko spikōn pūki cifik. Pūkis kanoy tikādōn ās klots : lenlaboy kloti balsotik in vobōp, kloti patik ad zelōn Kritidi, e klotis komunik ad vobōn in gad.”

“Betikobsōs pūkis calōfik smalikum, samo : Nedānapūki. E Nedānans, sōtons-li bitōn ās Luxāmburgans tefū stad pūka oksik? No! Dū yels luldegs Nedānapūk ābinon nog pūk neta gretik tedik, kel pāspikon in diis difik vola. Nedānans mōdik, ye, presenatimo favons tefū stad pūka oksik; muifons, das Nedānapūk nevifiko, ab fūmiko onepubon. Nedānapūk no riskādikon. Te sekū mods tel kanon pūk seimik riskādikon: 1) if binon tu komipiālik* e netālik, u 2) if tumōdo soelikon.* Tefū pūk at, lonōfos ni 1) ni 2). Nedānapūk neai āmoflekon oki de vol plōdik. Gudiko memob sūpādi obik as yunan lifayelas degfol, ven ātāvob in Nerdān, e yunans Nedānik ājonon vegi obe me Linglānapūk skilādik.”

If pūk kanon leigodōn lā klots, kio seko lāgon in klotikipedōp* ela Kinnock-li?

„Primo tefos kloterni Britānik, ab kun blit Velsānik e kravat Fransānik.” Bolitan at pleidom dō rig oka. Dekōmom se Velsān, kiōp „mot obik pāpōnof if āliloy ofi pō spikam Velsānapūka.” Tupom tefū vōgs netimik bolitanas ānu in lomān, ven taons ta lūkōm nūtāvanas tu mōdikas.

„Taob ta netim alsotik. No zesūdōn lezil bleinik ad lōfōn lomāni. Nepub Velsānapūka no binon sek netima Linglānik. Dū yeltum degzūlid

nütävans nulik Lireyänik id älärnons Velsänapüki. Ab däm mödik päkodon Velsänapüke ven mens it äcedons, das ad gudükumön stadi oka, ämutons lärnön Linglänapüki. Reto, Velsänapük dü yels latikün stadon gudikumo, ka föro. Patidon in juls e pagebon in televid."

Jenöfo, püks it no binons komipiälik u netimiks. Tefos ai spikanis pükas. „Püks binons äs dogs. Nim ot kanon binön u dog pro bleinans, u komipadog."

Va tefos u va no tefos dö netim pükik, mödikans dredons, das Velsän koslogon fätoti dilas gretik Yuropa, sevabo, das nevifiko, ab fümiko, stids Yuropik odaoptons Linglänapüki as püki cifik soelik vobedik, igo if oblibons nemo mödapükiks. Ma Yuropadailans anik, atos igo obinos jenäd vipabik.

El Kinnock spikom prüdiko e nenpromo: „Plü pükis olabobs in Yurop, plü ofrutos ad labön „kerapükis.*" Ya nu, plu ka laf samādas balid dokümas calöfik binon in Linglänapük. No kodü noganükam seimik, no kodü bolit patik, balugiko bi dins daglofons somo. Mutobs steifülön ad tuvön vobamodi, kel kobükon buädis ad vobön, samo, ko vobapüks kil, äsi buädis ad vobön ko püks calöfik valik."

El Kinnock ya pekusadom anikna as gönän Linglänapüka. Anikans logons tuvedoti in geb mekavapükas, samo : Sperantapüka. Dalabons buädi, das no ledutons lü ek, seko gönons neki. Ab el Kinnock no baicedom. „Latin vönädo äbinon tuvedot gudik, ab no plu, e Fed Yuropik it no kanon büdön, das pük somik sötön pagebön."

Ab kaeni lekonfidom el Kinnock mödo mödikumo. „Dü yels jöl dünöta obik, elogob lio gudikumon ai el „Systran" (= tradutasit lönik Feda Yuropik, kel dunon (vü votikos) tradutodis se Fransänapük ini Linglänapük, e güo). Klüliko vödems no binons nendöfiks, ab givons magädi saido gudik tefü yegäd* vödema rigik. Cedob, das pos yels nog luls, el „Systran" okanon ito dunön tradutodis vemo gudikis, ab stipo, das vödäninäd sita

XI:87:2003

binon saido stäänik, e das no oneodon redakami tu mödiki. Tefü vobod at lätikün, neodoy ai menis mödikum."

El Kinnock i vilom yufön komotanefi surdanas. „Ven ädugob paleti Sogädimik, enüdugob malamanätäpreti* pro surdans pötü kongreds. Ya nu kanoy dunön milagis, samo, me ninotians* e medins. Suno okanoy yufön cilis surdik ad kompenön põ sogalif alsotik."

Valemo Komitanef Yuropik labon fredimi mödik pro yunanef. „Cils fasiliko lärnons foginapükis. Igo anu visitob cizafizi London, e logob vio fasiliko cils us spikons ceno* i Pancabiyi i Linglänapüki. Ekö sifans Yuropa fütürik. Son obik lödom is in zif Bruxelles; matan omik binof Danänapükan, e poscils obik spikons pükis kil nenfikuliko."

(Bespikan : hiel Marc van Oostendorp : Lartüg rigik se gased : „Onze Taal e Libera Folio).

VÖDS NEKÖSÖMIK

BELIFÖN	to undergo	LIMEDÜKAM	membership
BITÖN	to act	LISITAN	a candidate
CENO	alternately	MALAMANÄTÄPRET	sign language
DUNAMOD	a policy	NINOTIAN	an implant (medical)
GREDAKED	a scale	SKILÄDIK	fluent
JÖTÖN	to balance (an account)	<u>SOELIKÖN</u>	to become isolated
KER	a nucleus	STAD	a status
KLOTIKIPEDÖP	a wardrobe	YEGÄD	a theme
KOMPIÄLIK	aggressive		

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

KÜPED

Vun neai pasanon so gudiko, das vunam no palogon.

NUNILS SE VOL LÖLIK

BELGÄNANS FENIKONS AI

Belgänans binons mens Yuroplik, kels slipons muiko. Belgänan slipon zänedo ti dü düps jöl e laf a del - boso plu ka pöps Yuroplik votik. Grikänans slipons nemulküno - zänedo dü düps vel e minuts teldeg a del.

VILAGS NOG FOLS

Vilags degtel no äbinons saidiko gretiks ad blibön su kaed Danäna. Num lödanefa ifalon disü mied lödanas teltum. Ab vilags votik degmäi päninikons, bi idalabons plu ka lödanis teltum.

HIKÖST RUSÄNIK ELA „NESS” - LI?

Jafäb müsterik (u miteodik) in dibot laka Skotänik nemü : 'Loch Ness' labon hikösti Rusänik. In lak fagotü milmete jöldeg nolüdavesüdo de cifazif : „Moskva” - nolavan topik sagom, das elogom nimi - bo fom ona jonon, das tefos räptuli dadeadik, labü tuts äs sügaf. Nim at pelogon sis yel 1850.

VÖDAFEITS MÖDIKÜN IN KVISINÖP

Matans Litaliyänik blöfädons suviküno in kvisinöp, ud in tood. Atosi fümükon vestig nullk. Foldeg dötum matanas, kels äkompenons pö vestig at äsagon, das vödafelts äjenons in kvisinöp, ab teldeglul dötum ämänloton toodi. Vödafelts mödikün jenons tü vigafin.

JENÖFOTS TEFÜ LOTIDÖPS

Vestig fa lotidöps pedunon, jonon, das 61% visitanas reidon brojüris, kels palofons ones; 59% kontrolons, das bedastofeds binons kliniks; 43% fidons jokoladi peloföl; 32% televidons; 31% tifons sobi u jämpodi; 26% gebons bötädili*; 23% reidons bibi peblümüköl; 4% tifons tauli, e visitanas 1% labons kosädi genik* ko visitan votik, keli no sevom, ab ko kel ebo ekolkömons.

VÖDS FRUTIK

BÖTÄDIL   a mini-bar

KOSÄD GENIK   sexual intercourse